

Modernizace výcvikových zařízení armády vážne - chybí simulátory i infrastruktura

26.5.2025 - | Nejvyšší kontrolní úřad

Ministerstvo obrany investovalo v letech 2019 až 2024 do modernizace výcvikových zařízení Armády ČR téměř 1,8 mld. Kč. Přesto jejich stav stále neodpovídá současným potřebám, a omezuje tak přípravu vojáků a rozvoj schopností armády. Mimo jiné i proto, že některé výcvikové prostory nesplňují požadované parametry a armáda nemá dostatek moderních simulátorů a trenažérů. Omezený rozvoj simulačních technologií přitom snižuje schopnost armády připravit se na reálné hrozby a propojit výcvik s armádami NATO. Zjistila to kontrola NKÚ zaměřená na peněžní prostředky vynaložené Ministerstvem obrany (MO) na výcviková zařízení Armády ČR.

„Ministerstvo obrany plánovalo v letech 2018 až 2026 uskutečnit 80 projektů na rozvoj výcvikových zařízení. V průběhu kontrolovaného období ale opakovaně měnilo potřeby a priority a řadu investic odkládalo. Zachovalo např. jen 25 % plánů na pořízení movitého majetku a 48 % akcí na obnovu nemovité infrastruktury,“ řekl člen NKÚ Petr Neuvirt, který kontrolu řídil. Časté změny priorit a odkládání investic podle něj vedou k ne hospodárnému vynakládání peněžních prostředků. Prodlužování modernizace výcvikových zařízení zvyšuje náklady na provoz stávající zastaralé infrastruktury a zpomaluje dosažení požadované bojové připravenosti Armády ČR.

Ministerstvo obrany např. plánovalo vybudovat do roku 2030 nové výcvikové zařízení v Radošově, ve kterém mělo přes 2 000 vojáků ročně absolvovat zejména základní přípravu a výcvik v řízení vozidel. Na konci roku 2023 však MO přípravu projektu zastavilo a upřednostnilo nákupy zbraňových systémů, zásob a munice. Vzhledem k nedostatku kapacit pro výcvik řidičů tak musí ministerstvo ve velké míře využívat služeb civilních autoškol, jejichž prostřednictvím bylo v letech 2019 až 2023 vyškoleny 63 % řidičů.

Nestabilní proces plánování a realizace investic negativně ovlivnil i výstavbu zázemí pro pořizovanou moderní techniku. Např. zpoždění výstavby garáží v Přáslavicích a Bučovicích způsobí, že nová pásová bojová vozidla pěchoty budou po dodání parkovat měsíce až roky v nových garážích ve Vyškově. Osádky vozidel tak budou muset pravidelně dojíždět desítky kilometrů, což zvýší výdaje na dopravu a logistiku.

NKÚ při kontrole zjistil, že armáda stále nemá dostatek moderních trenažérů a simulátorů ani jejich propojení při výcviku v rámci NATO. Množství a typy simulátorů nepostačovaly pro plnohodnotný výcvik vojáků. Ministerstvo do modernizace simulačních a trenažérových technologií začíná investovat: pořídilo například nové komponenty systému živé simulace a plánuje jejich další rozšíření. U nově zaváděných bojových vozidel má být součástí nákupu i virtuální simulátor a trenažér. „Je zřejmé, že rozvoj simulačních a trenažérových technologií přinese úspory nákladů a zvýší efektivnost výcviku,“ dodal k tomu Petr Neuvirt.

Ministerstvu obrany se v letech 2019–2023 nedařilo zajistit potřebný nábor vojáků z povolání ani vojáků do aktivní zálohy. Cílem je do roku 2030 zvýšit počet vojáků z povolání na 30 000 a počet vojáků v aktivní záloze na 10 000. Aby tohoto cíle armáda dosáhla, musela by ročně přijmout nejméně o 700 vojáků z povolání a o 550 vojáků v aktivní záloze více, než přijímala v letech 2019–2023. NKÚ upozorňuje, že kdyby nárůst počtu vojáků skokově vzrostl, došlo by k přetížení kapacit výcvikových zařízení. Podle NKÚ situaci zhoršilo právě pozastavení výstavby výcvikového centra v Radošově, které mělo tyto kapacity rozšířit.

Přes riziko možného přetížení některých výcvikových zařízení kontrola NKÚ ukázala, že šest ze 14 výcvikových zařízení bylo v kontrolovaném období využíváno jen z 31 až 47 %. Šlo například o cvičiště řízení bojových vozidel nebo ženijní cvičiště. Výcvik byl sice v letech 2020–2021 ovlivněn opatřeními proti covidu-19, přesto jiná zařízení (zejména ve výcvikovém prostoru Březina) dosahovala srovnatelné intenzity využití jako v letech covidem-19 neovlivněných.

NKÚ se v kontrole zaměřil také na vybrané investiční akce a neinvestiční nákupy pro výcviková zařízení armády v celkové výši 1,4 mld. Kč. Tyto prostředky vynaložilo MO účelně. NKÚ však zjistil, že v některých investičních záměrech chybělo vyjádření efektivnosti vložených prostředků, což je v rozporu s právními předpisy. Dále upozornil na riziko ne hospodárnosti spojené se závislostí MO na dodavatelích, kteří mají výhradní práva k technologiím.

https://www.nku.cz/cz/pro-media/tiskove-zpravy/modernizace-vycvikovych-zarizeni-armady-vazne-_c_hybi-simulatory-i-infrastruktura-id14711